

pravda, že dle potvrzení městské úřadovny je bytová nouze a že tudíž strana povinná ocitla by se exekučním vyklizením v nepříjemné situaci, leč přes to nelze tvrditi, že by nepovolením odkladu utrpěla nenahraditelnou nebo těžce napravitelnou újmu majetkovou, neboť obývá jediný pokoj a těch není nedostatek, takže byt náhradní by našla jako podnájemnice; ostatně, kdyby ve sporu zvítězila, byla by strana vymáhající povinna nahraditi jí škodu, která jí snad vznikne neoprávněným vyklizením. Při povolování odkladu je přihlížeti nejen k újmě strany povinné, nýbrž i k újmě strany vymáhající a posouditi, či újma je větší (Neuman, Kom. k §u 43 ex. ř.). Strana vymáhající má pro svůj nárok exekuční titul, kdežto strana povinná tvrdí okolnosti, jež by měly za následek zrušení exekučního titulu; pravdivost jejich jest však dokázati teprve sporem. Uváží-li se, že strana povinná dostala výpověď z bytu proto, že opětovně hrubě porušila pořádek v domě, neshodla se s druhými nájemníky a že v takovém případě dle zákona nájemníku odklad proto, že nemůže najíti vhodného bytu nelze povolit a že další bydlení její v domě může vésti k novým různicím, nelze pochybovati o tom, že zájem vymáhající věřitelky, by se strana povinná vystěhovala, je větší než zájem této, aby zůstala v bytě.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Není správným tvrzení stěžovatelky, že neodpovídá skutečnosti názor soudu rekursního, že stěžovatelce, bude-li nucena byt vykliditi, nehrozí nenahraditelná újma majetková. Soud rekursní vychází z toho, že povinná obývá se svou rodinou jediný pokoj, jakých je dostatek, a následkem toho v případě vyklizení bytu je bezpečná naděje, že takovýto pokoj, když ne přímo do nájmu, tedy aspoň do podnájmu dostane, a to je rozhodující, ježto v žádosti za odklad exekuce vůbec žádného důvodu pro odklad neuvedla, a možno tedy přihlížeti jen k povaze věci samé, zda-li z ní se důvod odkladu podává. Skutečnost řečenou, že je takových bytů dostatek, povinná ve své dovolací stížnosti vůbec nepopírá a tvrdí jenom, že s ohledem na své rodinné a majetkové poměry není s to za pokoj v podnájmu platiti nájemné, nyní v Praze ve výši 300—500 Kč měsíčně prý běžné. Skutečnost tato, i kdyby byla správnou, není však s to, by přivedila změnu napadeného usnesení, neboť jednak jest to novota v první stolici neuplatňovaná, ku které přihlížeti nelze, protože rekursní stolice mohou rozhodovati jen na základě téhož skutkového stavu, jako prvý soudce, a jednak sama netvrdí, že by případnou škodu, která by jí tím vzešla, na odpůrkyni dobytí nemohla, kdyby ve sporu opozičním zvítězila, a nelze tedy říci, že nepovolením odkladu utrpí nenahraditelnou neb těžko nahraditelnou škodu, což je dle §u 44 ex. ř. předpokladem povolení.

Čís. 5427.

Není kusostí řízení (§ 503 čís. 2 c. ř. s.), nebyl-li připuštěn důkaz posudkem advokátní komory jako znalce o přiměřenosti útrat.

Pro spor substituovaného právního zástupce s jeho substituentem o náhradu útrat není věcí rozsouzenou, že o útratách bylo již rozhodnuto mezi stranami rozepře, k níž se substituce vztahovala.

Substituovanému advokátu přísluší proti substituentovi jako mandantovi i nárok na náhradu útrat a odměn za ony právní úkony, jím vykonané, jež zůstaly procesním soudem neodměněny, poněvadž je nepokládal za nutné a účelné, jež však byly vyvolány přímým příkazem substituenta nebo byly v příčinné souvislosti se skutečnostmi, které nastaly právě v osobě substituenta nebo jím byly zaviněny. Lhostejno, zda právní úkony zůstaly neodměněny vůbec či jen z části. Právnímu zástupci přísluší proti jeho zmocniteli (substituentu) nárok na odměnu za podání přípravného spisu, třebaš byl vzhledem k §u 258 c. ř. s. nepřipustným, dostal-li k tomu příkaz od svého zmocnitele (substituenta).

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1925, Rv I 1110/25.)

Ve sporu společnosti P. v Praze s firmou S. na Slovensku zastupoval žalovanou firmu žalovaný, advokát na Slovensku, jenž substituoval Dra H-a, advokáta v sídle procesního soudu v Praze. Spor skončil tím, že žaloba byla odmítnuta pro nepřislušnost soudu a firmě S. přisouzeny útraty 9.144 Kč 30 h. Dr. H. zaslal žalovanému palmární účet za substituci na 14.473 Kč 14 h, na nějž žalovaný zaplatil pouze oněch 9.144 Kč 30 h, zastává nález, že nemusí substitutovi platiti více, než mu (substituentu) bylo přisouzeno na útratách. Žalobou domáhal se pak substitut na substituentu zaplacení rozdílu 5.328 Kč 08 h, jež napotom obmezil na 3.422 Kč 44 h. Procesní soud první stolice přiznal žalobci pouze 361 Kč 92 h. Odvolací soud k odvolání žalobce napadený rozsudek potvrdil. Důvody: V tomto sporu sluší řešiti otázku, zda a pokud advokát, který ve sporu substituoval právního zástupce zvítězivé strany, má proti tomuto svému substituentovi nárok na náhradu dalších a vyšších útrat a odměn, než těch, které byly zastoupené zvítězivé straně rozsudkem přisouzeny proti odpůrci. Odvolací soud sdílí nález prvního soudu na tuto otázku potud, že substituovanému advokátu přísluší proti jeho substituentovi jako mandantovi nárok na náhradu útrat a odměn ohledně oněch právních úkonů, jím vykonaných, které procesním soudem zůstaly neodměněny, poněvadž je soud nepokládal za nutné a účelné, které však vyvolány byly přímým příkazem substituenta, nebo byly v příčinné souvislosti se skutečnostmi, které nastaly právě v osobě substituenta, nebo-li byly jím zaviněny předpokládajíc, že tyto úkony nebyly dle procesního řádu přímo nepřipustny. Dle této zásady, která odpovídá ustanovením §u 1014 obč. zák. uznal první soud nárok žalobcův na odměnu a na náhradu útrat za sepsání podání na soud se žádostí o prodloužení lhůty ku předložení dokladů ze dne 28. června 1922 150 Kč za oprávněný vzhledem na to, že tento úkon substituta byl substituentem zaviněn tím, že substitutovi dokladů, které soudu předložiti bylo, včas nezaslal. Právem však dle téže zásady první soud nevyhověl nároku žalobce na procesním soudem odepřené odměnění podání ze dne 28. srpna 1922 jako přípravného spisu. Dopisem žalovaného jest ovšem prokázáno, že žalovaný žalobci příkaz ku podání

přípravného spisu toho dal. Než dle §u 258 c. ř. s. přípustny jsou přípravné spisy jen mezi prvním rokem a ústním jednáním; poněvadž však zde šlo o přípravný spis již za ústního jednání, neměl a nesměl žalobce nepřípustný přípravný spis podati, ač substituent k tomu příkaz dal, to tím méně, když si toho musil býti vědom, že žalovaný jako slovenský advokát dotyčný předpis civilního soudního řádu, na Slovensku neplatícího, patrně tak dokonale nezná. Učinil-li však žalobce přece tak, nemůže si činiti nárok na odměnu a náhradu útrat za tento nepřípustný úkon ani proti žalovanému jako substituentovi a první soud právem tento nárok zamítl. Pokud se týče ostatních jmenovitě pojednaných nároků žalobce týkají se tyto veskrze zvýšení procesním soudem přiřknutých odměn a náhrad útrat z toho důvodu, že dotyčné právní úkony vyžadovaly větší námahy a času, než by přiřknutým částkám odpovídalo. V tomto směru nesdílí odvolací soud názor prvního soudu, že tyto nároky posuzovati sluší rovněž dle shora uvedené zásady. Dle §u 54 c. ř. s. náleží straně, by před ukončením jednání, které rozhodnutí předchází, předložila soudu seznam svých útrat se všemi doklady, které se k osvědčení udání v seznamu obsažených a k odůvodnění použití jistých sazeb advokátního tarifu zdají po případě potřebnými; a dle §u 41 c. ř. s. rozhodne procesní soud dle svého uvážení vedeného bedlivým oceněním všech okolností o tom, které odměny a útraty jest pokládati za nutné a jakými částkami jest je určiti. V tomto případě předložil žalobce jako substituovaný právní zástupce sám seznam útrat svých a svého substituenta, procesní soud o těchto útratách dle shora uvedené zásady v rozsudku rozhodl, toto rozhodnutí nebylo napadeno, tedy vešlo v moc práva, tím bylo o útratách, pokud se týče položek odměněných, jak co do jejich nutnosti a účelnosti, tak co do jejich přiměřené výše konečně rozhodnuto, jest tedy ohledně nich věc rozsouzena a jest proto nepřípustným novými tvrzeními a doklady odůvodněný nárok na zvýšení přiřknutých odměn, jak jest zde uplatněn. Neprávem první soud tedy o přítomné žalobě zvýšil útraty za úkony účtované pod datem 23. července 1921 procesním soudem přisouzené obnosem 5 Kč na 150 Kč, než v tomto směru není rozsudku odporováno. Pokud se týče ale ostatních položek toho druhu první soud právem nárok žalobní na zvýšení útrat zamítl.

Nejvyšší soud zvýšil přisouzený peníz na 1873 Kč 36 h.

Důvody:

Není kusosti řízení (§ 503 čís. 2 c. ř. s.) v tom, že nebyl připuštěn důkaz posudkem advokátní komory jako znalce o přiměřenosti útrat, které žalobce svému substituentovi účtoval. Soudce, jemuž se dostalo jeho ustanovením za soudce veřejného vysvědčení o jeho odborných právních znalostech, může a musí s těmito vystačiti také na určení advokátových útrat, jak již vyřknuto a blíže odůvodněno v rozhodnutí čís. 2286 sb. n. s. Ale právem vytýká dovolání odvolacímu rozsudku mylné právní posouzení (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Nelze tvrditi, že jde o rozsouzenou věc, že ve sporu, ve kterém nyní se střetnuvší právní zástupci jednu stranu jako substituent a substitut zastupovali, o položkách nyní mezi nimi sporných bylo již rozhodováno. Tehdejší spor byl mezi jinými

osobami a nárok na náhradu útrat byl uplatňován a posuzován jen jako příslušenství jiného nároku, o který byl onen spor. Bylo proto tehdy o přiměřenosti účtovaných odměn rozhodovati podle zásad Šu 40 až 55 c. ř. s. Nyní jde o spor mezi právními zástupci z poměru substituenta k substitutu jedné z oněch stran. Mezi nimi je přiměřenost odměny posuzovati podle zásad o smlouvě zmocňovací a námezdní (§ 1014 a 1152 obč. zák.). Zásada Šu 41 c. ř. s. o nutnosti nákladů pro účelné vedení sporu tu neplatí. V tomto směru praví odvolací soud v podstatě správně, že substituovanému advokátu přísluší proti jeho substituentovi jako mandantovi i nárok na náhradu útrat a odměn za ony právní úkony jím vykonané, které procesním soudem zůstaly neodměněny, poněvadž je soud nepokládal za nutné a účelné, které však vyvolány byly přímým příkazem substituenta nebo byly v příčinné souvislosti se skutečnostmi, které nastaly právě v osobě substituenta, nebo-li byly jím zaviněny. Zdali právní úkony ty zůstaly neodměněny vůbec či jen z části, nečiní, jak odvolací soud míní, podstatného rozdílu. Nelze seznati, proč by právní zásady, odvolacím soudem vyřknuté, nebylo použiti i na položky procesním soudem vůbec neodměněné, nýbrž toliko na ony, které byly odměněny jen z části. Je zcela dobře myslitelné, že právě tak, jak ony vůbec nepřisouzené položky, také nepřisouzená část položek jinak uznaných a přisouzených byla zaviněna neb vyvolána substituentem samým. Pokud tedy jde o položky v rozsudku první stolice jmenovitě udané pod čís. 1, 2, 3 a), 4 a 7, mohl by zásadně býti po právu nárok žalobcův na přiřknutí vyšší částky, než byla v prvním sporu proti tehdejšímu odpůrci neb v nynějším sporu soudem první stolice proti žalovanému přisouzena. Avšak právem poukázal soud první stolice v té příčině k tomu, že žalobce nedokázal a přesně vzato ani netvrdil okolností, ze kterých by bylo souditi na to, že se jedná o práce (náklady), odůvodněné skutečnostmi nastavšími v osobě dotyčného zmocnitele, že ani ze spisu Cg V 543/21 nelze na to souditi a že proto bylo položky ty pokládati za přiměřené i pro poměr mezi stranami této rozepře. Třebaže tudíž odvolací soud, pokud jde o právě naznačené položky, věc posoudil právně mylně, nelze přece dovolání ohledně nich vyhověti. Proti tomu byla žaloba neprávem zamítnuta co do pol. čís. 6 sepsání přípravného spisu s předložením dokladů. Odvolací soud má za to, že nárok ten není po právu, ač je prokázán příkazem žalovaného, by přípravný spis byl podán, ježto podání přípravného spisu bylo podle Šu 258 c. ř. s. nepřípustné. Je sice pravda, že podle výkladu Šu 258 c. ř. s., jak je od doby jud. č. 248 býv. vídeňského Nejvyššího soudu — viz čís. 1755 sb. víd. m. spr. — celkem jednotně uznáván za správný, podání přípravného spisu bylo za pokročilého stavu sporného řízení nepřípustným. Než správnost onoho výkladu nečiní předpis Šu 258 c. ř. s. ještě zákonným zákazem podle Šu 879 obč. zák. Již doslov Šu 258 c. ř. s., který po léta dovoloval kolísavý výklad o přípustnosti či nepřípustnosti přípravných spisů po prvním ústním líčení, svědčí proti názoru, že by šlo o přímý zákonný zákaz. Ten by jistě vyžadoval jasnějšího a přesnějšího znění. Ale předpisu Šu 258 c. ř. s. se povahy zákonného zákazu nedostává hlavně pro jeho vnitřní povahu. Jde tu jen o formální předpis, upravující toliko průběh soudního řízení. Jeho porušení nemá jiných následků, než které soudní řád k tomu při-

píná, že se totiž k obsahu takového nepřipustného podání nepřihlíží, že se přípravný spis podateli vrátí bez věcného vyřízení a že podatel, i kdyby ve sporu zvítězil, nemá podle §u 41 c. ř. s. proti odpůrci nároku na náhradu těchto útrat. Není-li podání přípravného spisu, třebaže se přičí správnému výkladu §u 258 c. ř. s., zákonem zakázáno (§ 879 obč. zák.), není ani podle zásad o smlouvě zmocňovací a námezdní závady, by právnímu zástupci proti jeho straně a důsledně i substitutu proti substituentovi nevznikl nárok na odměnu za jeho podání, když k tomu od svého zmocnitele dostal příkaz. V projednávaném případě jde z korespondence žalobcem předložené a žalovaným uznané na jevo, že žalovaný žalobci příkaz dal, ačkoli žalobcem byl upozorněn, že takové přípravné spisy podle c. ř. s. zásadně nejsou přípustny. Žalovaný nemůže proto žalobci odepírat zaplacení útrat s přikázaným podáním spojených. V dalším odůvodnil Nejvyšší soud míru zvýšení přisouzeného penize a to jmenovitě v těchto položkách: 1. přijetí substitučního dopisu, 2. potvrzení substituce s právním dobrozdáním, 3. intervence u prvního roku, 3 a) dopis se zprávou o výsledku prvního roku a dalšími propositivními, 4. dopis o ústním jednání ze dne 27. května 1922 s právním rozkladem, 5. žádost o prodloužení lhůty ku předložení dokladů sporných spisů, 6. sepsání přípravného spisu s předložením dokladů, 7. intervence při jednání 19. listopadu 1923.

Čís. 5428.

Zahájení vyrovnacího řízení nemá vlivu na nesplněné smlouvy. Strany, zejména i vyrovnací dlužník, pokud mu v tom nebrání mimořádné okolnosti (§ 8 vyr. řádu), jsou oprávněny, smluvní poměr, nevyřízený dosud splněním, upravit do budoucna podle vzájemné dohody. Prodávatel jest oprávněn použít §u 1052 obč. zák. a nevzdává se práva na použití jeho tím, že žaloval o zaplacení kupní ceny, ani tím, že přihlásil pohledávku k vyrovnávacímu řízení, ani tím, že nepoužil postizního práva dle §u 22 vyr. řádu. Právo postihu dle §u 22 vyr. ř. a právo, zadržeti zboží dle §u 1052 obč. zák., lze vykonati vedle sebe. Dodavatel jest oprávněn i ku prodeji dle čl. 343 obch. zák., neodebral-li kupitel zboží, maje mylně za to, že za zboží jest zaplatiti pouze vyrovnací kvotu.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1925, Rv I 1264/25.)

Pravoplatným rozsudkem ze dne 23. června 1922 byla firma B. uznána povinnou zaplatiti firmě G. 64.000 Kč za zboží, jež byla firma G. zaslala zasílateli v sídle firmy B. s příkazem, by je firmě B. vydal jen proti zaplacení kupní ceny. Dne 6. července 1922 bylo o jmění firmy B. zahájeno řízení vyrovnací, k němuž firma G. přihlásila svou pohledávku 64.000 Kč a jež skončilo dne 1. listopadu 1922 vyrovnáním na 32%. Dne 25. ledna 1923 bylo zboží veřejně prodáno, z kteréhožto prodeje dostalo se firmě G. po srážce výdajů celkem 15.856 Kč 88 h. Srazivši si tuto částku z celé pohledávky 64.000 Kč, vedla firma G. proti firmě B. exekuci ku vydobytí zbytku. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se firma B., by exekuce byla prohlášena nepřipustnou. P r o c e s n í